

[Pradžia](#) > 3. Mano teisės vykstant teismo procesui

3. Mano teisės vykstant teismo procesui

Kur vyks teismo procesas?

- Policijos teismas kompetentingas nagrinėti lengviausius pažeidimus, už kuriuos baudžiama 1–25 EUR bauda (Kaimo kodekso pažeidimus ir pan.), ir visus Kelių eismo taisyklių pažeidimus (eismo įvykius, kai yra žuvusiųjų, ir pan.);
- baudžiamųjų bylų teismas kompetentingas nagrinėti nesunkiems nusikaltimams priskiriamus nusikaltimus (kai iš karto galima nustatyti lengvinančias aplinkybes);
- prisiekusiųjų teismas kompetentingas nagrinėti sunkiausių nusikaltimų (kai negalima arba nesiekama nustatyti lengvinančių aplinkybių).

Ar teismo procesas yra viešas?

Iš esmės teismo procesas yra viešas ir byla nagrinėjama salėje, į kurią gali patekti visi (byla besidomintys asmenys ir žurnalistai), nebent tai draudžiama dėl saugumo.

Jeigu byla susijusi su morale (išžaginimas ir pan.), galite teismo prašyti rengti uždara posėdį, t. y. į posėdžių salę leisti patekti tik tiems asmenims, kurie susiję su byla.

Jeigu svarstomas klausimas dėl nusikaltėlio, neatsakančio už savo veiksmus, nes jo psichinė būklė labai nestabili, izoliavimo, šis asmuo gali prašyti klausimą nagrinėti uždarame posėdyje, o prokuratūra gali tam prieštarauti.

Kas nagrinės bylą?

Profesionalūs teisėjai policijos arba baudžiamųjų bylų teisme. Tačiau prisiekusiųjų teisme sprendimą dėl kaltinamojo kaltės priima vien dvylika prisiekusiųjų. Paskui su trimis teisėjais jie priima sprendimą dėl baudmės.

Ar per teismo procesą gali būti pakeisti kaltinimai?

Prokuroras ir teisėjas veikia, kuria esate kaltinamas, gali vertinti skirtingai. Pavyzdžiui, jeigu išdaužėte automobilio stiklą, prokuroras gali kaltinti bandymu apvogti, nors iš tikrųjų ketinate tik išdaužti stiklą. Teisėjas veikia gali kvalifikuoti kitaip ir vertinti ją kaip turto sugadinimą. Tačiau jis turi Jus apie tai įspėti, kad galėtumėte apsiginti pagal šį naują pagrindą.

Kas būna, jei per teismo procesą prisipažįstu kaltu dėl kai kurių ar visų man pareikštų kaltinimų?

Bausmė savaime nesumažinama.

Kokios yra mano teisės vykstant teismo procesui?

Ar privalau dalyvauti teismo procese? Ar man reikia dalyvauti visame procese?

Jums visada gali atstovauti advokatas. Išimties tvarka prieš teismą asmeniškai turite stoti tik tuomet, jeigu teismas taip nusprendžia nutartimi, kurią jis turi įpareigoti įteikti Jums prieš posėdį.

Ar teismo procesas gali vykti man nedalyvaujant?

Jeigu nedalyvausite teismo procese arba Jums neatstovaus advokatas, kad atsakytumėte į kaltinimus, procesas vyks be Jūsų ir būsite nuteistas už akių.

Ar galiu dalyvauti naudojant vaizdo nuotolinio perdavimo priemones, jei gyvenu kitoje valstybėje narėje?

Ne.

Ar man bus užtikrintas vertimas žodžiu, jei nesuprasiu teisme vartojamos kalbos?

Taip.

Ar privalau turėti advokatą?

Ne, nebent bylą nagrinėja prisiekusiųjų teismas.

Ar man bus skirtas advokatas?

[1 suvestinę](#)

Ar galiu pakeisti advokatą?

Taip, net ir nepaaiškinęs savo sprendimo.

Ar galiu pasisakyti bylą nagrinėjant teisme?

Taip.

Ar privalau pasisakyti bylą nagrinėjant teisme?

Tai neprivaloma.

Kokie bus padariniai, jei bylą nagrinėjant teisme nesakysiu tiesos?

Turite teisę neduoti parodymų prieš save ir taikyti tokią gynybos strategiją, kokią norite. Taip pat turite teisę tylėti.

Kokios yra mano teisės, susijusios su man nepalankiais įrodymais?

Ar galiu ginčyti man nepalankius įrodymus?

Taip.

Kaip?

Per posėdį galite teisėjo prašyti atlikti kitus tyrimus.

Kodėl?

Kad būtų įrodyta, jog kaltinimas neįtikinamas.

Kokių sau naudingų įrodymų galiu pateikti?

Galite pateikti bet kokius dokumentus, prašymą atlikti pakartotinę ekspertizę, apklausti naują liudytoją ir pan.

Ar galiu naudotis privataus detektyvo paslaugomis sau naudingiems įrodymams rinkti?

Taip.

Ar tokie įrodymai priimtini?

Taip.

Ar galiu prašyti liudytojų liudyti mano naudai?

Taip.

Ar aš arba mano advokatas galime pateikti klausimų kitiems bylos liudytojams?

Taip, tarpininkaujant policijai arba teisėjui.

Ar aš arba mano advokatas galime ginčyti jų teiginius?

Taip.

Ar atsižvelgiama į informaciją apie mano teistumą?

Taip.

- Kokią informaciją?

Įsiteisėjusius nuosprendžius.

- Kokios sąlygos taikomos? Koku etapu atsižvelgiama?

Dėl šių nuosprendžių galima padvigubinti didžiausią bausmę ir neleisti taikyti naudingų priemonių.

- Ar atsižvelgiama į ankstesnius nuosprendžius, priimtus kitoje valstybėje narėje?

Taip, jie gali būti perduoti teisėjui.

Kas vyksta teismo proceso pabaigoje?

Kuo gali baigtis bylos nagrinėjimas teisme?

- Kaltinimai pripažįstami nepriimtinais, jeigu buvo pažeista svarbi taisyklė. Tačiau galima pradėti naują procesą.
- Priimamas išteisinamasis nuosprendis, jeigu nėra pakankamų Jūsų kaltės įrodymų ir nekyla jokių pagrįstų abejonių.
- Priimamas apkaltinamasis nuosprendis.

Jeigu priimamas apkaltinamasis nuosprendis, teisėjas renkasi vieną iš penkių galimybių, atsižvelgdamas į nusikaltimų pobūdį ir Jūsų teistumą:

- skiria laisvės atėmimo bausmę;
- skiria sankciją, pagal kurią įpareigoja atlikti tam tikrą darbą: per vienus metus turi būti neatlygintinai atliktas visuomenei naudingas darbas; jeigu šis darbas neatliekamas, skiriama laisvės atėmimo bausmė arba bauda;
- skiria baudą;
- atideda nuosprendžio vykdymą arba jo priėmimą, kartu nustatydamas 1–5 metų bandomojo laikotarpio sąlygas (nebenusikalsti, lankyti mokymo kursus, nebesilankyti tam tikrose vietose ir pan.) arba jų nenustatydamas;
- paprastai paskelbia, kad asmuo pripažįstamas kaltu.

Koks yra nukentėjusiojo vaidmuo bylą nagrinėjant teisme?

Nukentėjusysis gali pasisakyti dėl su juo susijusios veikos ir prašyti sumokėti piniginę kompensaciją.

Kaip?

Žodžiu arba pateikti rašytinį prašymą.

Koku etapu?

Per posėdį, iškart po to, kai Jus apklausia teisėjas.

Išsamesnė informacija pateikiama [nukentėjusiųjų teisių](#) suvestinėse.

Susijusios nuorodos

[Teismų adresai](#)

[Teisingumo ministerijos interneto svetainė](#)

[Kalėjimų adresai](#)

■ Paskutinis naujinimas: 14/09/2017

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.